

Regelrådet är ett särskilt beslutsorgan inom Tillväxtverket vars ledamöter utses av regeringen. Regelrådet ansvarar för sina egna beslut. Regelrådets uppgifter är att granska och yttra sig över kvaliteten på konsekvensutredningar till författningsförslag som kan få effekter av betydelse för företag.

Klimat- och näringslivsdepartementet

Yttrande över utkast till förordning om gasprisstöd

Regelrådets ställningstagande

Regelrådet finner att konsekvensutredningen inte uppfyller kraven i 6 och 7 §§ förordningen (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning.

Innehållet i förslaget

I remissen anges att regeringen avser införa ett tillfälligt ekonomiskt gasprisstöd. Stödet uppges vara utformat på så vis att det är möjligt för hushållen att få stöd med 79 öre per kilowattimme för användning av gas i uttagpunkten under perioden oktober 2021 till september 2022. Stödet erhålls således i efterhand. Det anges vidare att det är den gaskonsument som hade rätt att ta ut gas i uttagpunkten enligt ett avtal med gasprisföretaget den 1 februari 2023 som får stödet.

Förordningen föreslås träda i kraft den 13 mars 2023.

Skälen för Regelrådets ställningstagande

Bakgrund och syfte med förslaget

I konsekvensutredningen uppges att gaspriserna i Europa varit höga under 2021 och 2022. Även Sverige uppges ha upplevt gaspriser som varit många gånger högre än vad som varit normalt. Från och med hösten 2021 anges priset på gas som transporteras på det europeiska sammanlänkade gasnätet varit fyra till femton gånger så högt som föregående år.

Det uppges ha inneburit att de svenska hushåll som använder gas har upplevt ökade kostnader för sin gasförbrukning, särskilt hushåll med gasuppvärmda bostäder. Vidare anges att det västsvenska naturgassystemet är en del av det europeiska sammanlänkade gasnätet och att det finns ungefär 27 000 hushållskunder i det västsvenska naturgassystemet.

För att mildra konsekvenserna även för hushåll i södra Sverige med gas som energikälla avser regeringen införa ett tillfälligt ekonomiskt gasprisstöd.

I konsekvensutredningen anges att regeringen har budgeterat kostnaderna för reformen i dess helhet till 150 miljoner kronor.

Gasprisstödet anges vidare ska administreras av Statens energimyndighet (Energimyndigheten) och gasnätsföretagen

Regelrådet finner redovisningen av förslagets bakgrund och syfte godtagbar.

Alternativa lösningar och effekter av om ingen reglering kommer till stånd

Inga alternativa lösningar eller nollalternativ presenteras av förslagsställaren.

Regelrådet gör följande bedömning. Effekterna av om ingen reglering kommer till stånd framgår indirekt eftersom det hade inneburit uteblivet stöd för hushållskunderna, varför det heller inte hade varit aktuellt för de berörda företagen att administrera stödet. Förslagsställaren borde dock ha resonerat något kring detta för att bedömningspunkten skulle kunna anses godtagbar. Avseende alternativa lösningar till förslaget borde förslagsställaren presenterat ett resonemang både gällande ansvarig aktör för administrationen av stödet (företag eller lämplig myndighet) samt hur förslagsställaren landat i ersättningsmodell¹ som föreslås (200 000 kronor per företag och 70 kronor per uttagspunkt).

Regelrådet finner redovisningen av alternativa lösningar och effekter av om ingen reglering kommer till stånd bristfällig.

Förslagets överensstämmelse med EU-rätten

Konsekvensutredningen innehåller ingen analys avseende huruvida förslaget i remissen överensstämmer med EU-rätten. Delaspekten bedöms därmed bristfällig.

Särskild hänsyn till tidpunkt för ikraftträdande och behov av speciella informationsinsatser

Inga avväganden avseende tidpunkt för när förslaget i remissen ska träda i kraft redovisas. Detta gäller även eventuella behov av speciella informationsinsatser i samband med förslagets ikraftträdande. I förslaget till författningstext (Förordning om gasprisstöd) anges dock att förordningen föreslås träda i kraft den 13 mars och upphöra att gälla vid utgången av juli 2024.

Regelrådet gör följande bedömning. Eftersom konsekvensutredningen inte innehåller någon redogörelse av överväganden gällande tidpunkten för ikraftträdandet eller om det funnits behov av speciella informationsinsatser bedöms båda delaspekterna bristfälligt redovisade.

Regelrådet finner redovisningen av särskild hänsyn till tidpunkt för ikraftträdande och behov av speciella informationsinsatser bristfällig.

Berörda företag utifrån antal, storlek och bransch

I konsekvensutredningen anges att det är fem gasnätsföretag som berörs av förslaget. Det finns däremot ingen information om gasnätsföretagens storlek, fränsett att det finns ungefär 27 000 hushållskunder i det västsvenska naturgassystemet.

Regelrådet gör följande bedömning. Redovisningen innehåller tillräcklig information angående hur många företag som påverkas och delaspekten bedöms därför tillräckligt väl redovisad. Vilken bransch som påverkas av förslaget framgår också av redovisningen. Det saknas dock uppgifter om hur stora de påverkade företagen är.

¹ Se beskrivning av denna modell under avsnittet *Påverkan på berörda företags kostnader, tidsåtgång och verksamhet*, s. 3 i föreliggande yttrande.

Regelrådet finner redovisningen av berörda företag utifrån antal och bransch godtagbar.

Regelrådet finner redovisningen av berörda företag utifrån storlek bristfällig.

Påverkan på berörda företags kostnader, tidsåtgång och verksamhet

I konsekvensutredningen anges att gasnätsföretagen har behov av att få ersättning både för det administrativa arbetet i form av ansökningar till Energimyndigheten och för att ge gasprisstöd till hushållen. Det uppges vidare att förslaget är att gasnätsföretagen ska få en ersättning med ett fast belopp om 200 000 kronor och därtill ett belopp om 70 kronor för varje mottagare av stödet.

Det uppges att gasnätsföretagen kan ansöka om ersättning för administrativa kostnader samtidigt som de ansöker om ersättning för att ge gasprisstöd till berörda hushåll. Det uppges också att gasnätsföretagen gör ett frivilligt åtagande att lämna gasprisstöd till kunderna.

Regelrådet gör följande bedömning. Det kan vara så att den föreslagna ersättningen för företagens administrativa kostnader täcker de administrativa kostnader som genomförandet av gasprisstödet medför. Det hade här bidragit till ökad transparens om de beräkningar som föregått ersättningsmodellen redovisats. I och med att stödet är frivilligt att söka för gasnätsföretagen blir den uteblivna redovisningen av denna beräkning en mindre allvarlig brist. Trots detta är det Regelrådets mening att redovisningen av förslagets påverkan på berörda företags kostnader, tidsåtgång och verksamhet inte är tillräcklig.

Regelrådet finner redovisningen av förslagets kostnader, tidsåtgång och verksamhet bristfällig.

Påverkan på konkurrensförhållandena för berörda företag

Konsekvensutredningen innehåller ingen analys av vilken påverkan förslaget kan få på konkurrensförhållandena för berörda företag.

Regelrådet gör följande bedömning. Det framstår inte som att förslaget får några konkurrens effekter men förslagsställaren borde ändå ha redovisat någonting kring detta.

Regelrådet finner redovisningen av konkurrensförhållandena för berörda företag bristfällig.

Regleringens påverkan på företagen i andra avseenden

Remissen innehåller ingen information om den föreslagna regleringens eventuella påverkan på företagen i andra avseenden. Regelrådet har dock inte kunnat utläsa att någon påverkan på företagen i andra avseenden funnits i det föreliggande ärendet, bedömningspunkten kan därför anses godtagbart redovisad.

Regelrådet finner redovisningen av regleringens påverkan på företagen i andra avseenden godtagbar.

Särskilda hänsyn till små företag vid reglernas utformning

Konsekvensutredningen saknar information avseende eventuellt särskild hänsyn till små företag vid reglernas utformning.

Regelrådet finner därmed delaspekten bristfälligt redovisad.

Sammantagen bedömning

Regelrådet kan konstatera att konsekvensutredningen brister i flera relevanta bedömningspunkter. En tydligare angivelse av de berörda företagens storlek samt en uppskattning av hur mycket tid företagen förväntas lägga på administrationen av stödet hade bidragit till en mer transparent konsekvensutredningen.

Regelrådet finner därför att konsekvensutredningen inte uppfyller kraven i 6 och 7 §§ förordningen (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning.

Stöd till regelgivare i konsekvensutredningsarbetet finns i [Tillväxtverkets handledning för konsekvensutredning](#).

Regelrådet behandlade ärendet vid sammanträde den 8 februari 2023.

I beslutet deltog: Anna-Lena Bohm, ordförande, Helena Fond, Hans Peter Larsson, Lennart Renbjör och Lars Silver.

Ärendet föredrogs av: Stig-Dennis Nyström.

Anna-Lena Bohm
Ordförande

Stig-Dennis Nyström
Föredragande